

PIOTR OCHODZKI¹
ROMAN WARZECHA¹
MONIKA ŻUREK¹
TADEUSZ SZYMAŃCZAK²
WANDA CHOJNACKA³
ANNA FARYN³
PAWEŁ WÓJCICKI³
KRZYSZTOF WIŚNIEWSKI³

¹ Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin — Państwowy Instytut Badawczy, Radzików

² Gospodarstwo Rolne Skrzelewo, gmina Teresin

³ Zakład Doświadczalny Oceny Odmian COBORU Kawęczyn

e-mail: p.ochodzki@ihar.edu.pl

Wpływ chemicznego i biologicznego zwalczania omacnicy prosowianki na zawartość mikotoksyn w ziarnie kukurydzy

Omacnica prosowianka (*Ostrinia nubilalis* Ostrinia nubilalis Hübner, 1796) jest najgroźniejszym szkodnikiem kukurydzy. Poprzez uszkodzenia roślin i kolb powoduje straty w plonie ziarna oraz obniża jego jakość. Przez uszkodzone miejsca następuje infekcja roślin przez grzyby z rodzaju *Fusarium*, a w następstwie tego zwiększa się zawartość mikotoksyn przez nie wytwarzanych. W latach 2017–2018 prowadzono obserwacje wylotów omacnicy prosowianki w Skrzelewie na Mazowszu oraz określono stopień uszkodzenia roślin na polstkach doświadczalnych w ZDOO w Kawęczynie.

Przeprowadzono doświadczenia z zastosowaniem chemicznych i biologicznych metod ochrony roślin kukurydzy przed tym owadem.

W roku 2017 wyloty omacnicy były intensywniejsze w porównaniu do roku 2018 maksymalna liczba odłowionych motyli w ciągu doby (45 szt.) była większa niż w roku 2018 (16 szt.). Główny okres wylotów w roku 2018 był znacznie wcześniejszy niż w roku 2017 (odpowiednio 14 czerwca — 14 lipca i 12–26 lipca). Stopień porażenia roślin kukurydzy uprawianej na ziarno w roku 2017 był wysoki, od 63% dla grupy odmian średnio wczesnych i 77% dla odmian wczesnych, do 93% dla odmian średnio późnych. W roku 2018 wartości te były niższe (odpowiednio 34%, 28% i 48%).

Odmiany uprawiane na kiszonkę roku 2017 były uszkodzane w mniejszym stopniu, średnio w 50% w porównaniu do odmian ziarnowych (ok. 78%).

Zastosowanie ochrony chemicznej i biologicznej w roku 2017 zmniejszyło liczbę uszkodzonych kolb w porównaniu z grupą kontrolną (odpowiednio 6,3%, 15,9% i 20,5%).

W roku 2018 udział uszkodzonych kolb był znacznie niższy (9,4%), a skuteczna była jedynie ochrona chemiczna (3,2%).

Zawartość mikotoksyn fuzaryjnych w roku 2017 w grupie chronionej chemicznie i biologicznie była niższa niż w grupie kontrolnej, natomiast w roku 2018 zawartość mikotoksyn była niewielka, i w grupie chronionej chemicznie niższa niż w kontrolnej.